

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 620/2016
28.10.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Марине Говедарица и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Горан Миленковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за угоститељство и туризам "ББ" са седиштем у ..., чији је пуномоћник Жарко Гајић, адвокат из ..., ради утврђења незаконитости решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2199/15 од 02.10.2015. године, у седници одржаној 28.10.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2199/15 од 02.10.2015. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Косовској Митровици – Судска јединица у Штрпцу, П1 86/13 од 19.05.2015. године, ставом I изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је поништено као незаконито решење туженог бр. ../... од 15.05.2012. године о отказу уговора о раду и престанку радног односа и обавезан тужени да тужилу врати на рад у радни однос на неодређено време, а на радно место Ставом II изреке, одбијен је захтев тужиле да јој тужени на име неисплаћених зарада и накнада зарада за период од августа 2011.године до новембра 2012. године исплати износ од 270.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана подношења тужбе па до исплате. Ставом III изреке, тужилца је ослобођена плаћања судских такси. Ставом IV изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Нишу је одлучујући о жалбама тужиле и туженог дана 02.10.2015. године донео пресуду Гж1 2199/15, којом је, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Косовској Митровици – Судске јединице у Штрпцу, П1 86/13 од 19.05.2015. године, у ставовима 1 и 4 изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле да се поништи

као незаконито решење туженог бр. .../... од 15.05.2012. године о отказу уговора о раду и престанку радног односа и да се обавезе тужени да тужиљу врати у радни однос на неодређено време и распореди је на радно место Ставом другим изреке, одбијена је жалба тужиље као неоснована и потврђена пресуда Основног суда у Косовској Митровици – Судске јединице у Штрпцу, П1 86/13 од 19.05.2015. године, у ставу 2 изреке, а ставом трећим изреке, тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 102.400,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка предвиђена чланом 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на неку од битних повреда одредаба парничног поступка предвиђених чланом 407. став 1. тачка 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Утврђено је да је тужиља била у радном односу код туженог у пословној јединици "ВВ" на ..., на радном месту ..., на основу решења туженог од 26.11.2004. године и уговора о раду од 03.03.2006. године. Тужени је 01.06.2011. године донео одлуку о усвајању предлога мера за остваривање права запослених за чијим радом је престала потреба услед најављеног затварања колективног центра "ВВ" ... и у складу са тим донео је одлуку бр. ...-... од 01.06.2011. године, којом престаје радни однос свим запосленима код туженог са даном 15.06.2011. године, па и тужиљи. Одлуком туженог о укидању послова и радних задатака у РЈ "ВВ" ..., укинута су послови и радни задаци утврђени Правилником о систематизацији од 03.07.1997. године, а међу њима и послови и радни задаци Наведеном одлуком је предвиђено да извршиоцима на укинутим пословима, у складу са утврђеним Предлогом мера се нуди споразум о решавању права из радног односа са повременим ангажовањем, давањем отпремнине, распоређивањем на друге послове и задатке, у складу са потребама из нове систематизације послова или упућивањем на тржиште рада уз адекватну исплату по понуђеним варијантама из предлога мера. Наведеном одлуком је предвиђено да ће се на основу те одлуке и предлога мера, као и утврђене систематизације послова и задатака донети адекватна решења и понудити анекс уговора. Запослени незадовољни описаним стањем код туженог су на састанку одржаном 22.06.2011. године донели закључке да не признају решења и одлуке туженог и да ступају у штрајк, прекидају сваку комуникацију и одбијају сва наређења директора. Након тога, тужени је понудио тужиљи измену уговорних услова рада понудом од 12.01.2012. године, као и закључење анекса уговора о раду бр. .../... од 12.01.2012. године, и тужиљи оставио рок од 15 дана да се изјасни да ли

прихвата услове које нуди послодавац због измењених околности услед економских тешкоћа, организационих промена те престанка потребе за обављањем послова Тужили је понуђено да обавља послове ... у истој пословној јединици туженог од 15.02.2012. године, међутим, тужила је одбила да закључи понуђени анекс уговора о раду и због одбијања да потпише анекс уговора о раду тужили је решењем туженог бр. .../... од 15.05.2012. године отказан уговор о раду, а радни однос јој је престао са даном 29.02.2012. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је позивајући се на одредбе Устава Републике Србије (члан 31.), Закона о штрајку (одредба члана 14, 3. и 4.) и Закона о раду (одредбе члана 171, 172. и 179. тачка 7.) усвојио жалбу туженог и преиначио пресуду првостепеног суда у ставу првом изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиле, којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду и престанку радног односа и одбио захтев тужиле да обавезе туженог да је врати у радни однос на неодређено време и распореди на радно место ..., а одбио је жалбу тужиле и пресуду првостепеног суда у ставу другом изреке, којим је одбијен захтев тужиле да јој тужени исплати зараду за период август 2011.- новембар 2012. година, у износу од 270.000,00 динара, са припадајућом каматом, одбио и у том делу пресуду првостепеног суда потврдио.

Поступајући на описани начин другостепени суд је правилно применио материјално право.

Правилно је одлучио другостепени суд када је нашао да побијано решење туженог којим је отказао уговор о раду тужили није незаконито. Према члану 179. тачка 7. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09), послодавац може дати отказ запосленом ако овај одбије закључење анекса уговора о раду, у смислу члана 171. став 1. тачка 1-4 овог Закона, а одредбом члана 171. став 1. тачка 1-4, прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада, односно анекс уговора ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада (став 1.); ради премештаја у друго место рада код истог послодавца у складу са чланом 173. овог Закона (тачка 2.); ради упућивања на рад на одговарајући посао код другог послодавца, у складу са чланом 174. овог Закона (тачка 3.) и ако је запосленом који је вишак обезбедио остваривање права из члана 155. став 1. тачка 5. овог Закона (тачка 4).

У конкретном случају тужени је тужили понудио да закључи нови анекс уговора о раду из разлога предвиђеног чланом 171. став 1. тачка 1. Закона о раду, тако што јој је понудио да убудуће уместо послова ... обавља послове ... у истој пословној јединици туженог. Члан 171. став 1. тачка 1. Закона о раду предвиђа премештај запосленог на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада. Премештај може у смислу ове законске одредбе, да уследи само због потреба процеса и организације рада код истог послодавца, а та потреба се јавља при увођењу нових, односно укидању старих послова, статусним или организационим променама, размештајем запослених зависно од њихових способности, примени мера за унапређење технологије

рада и радних поступања, отклањањем узрока застоја у раду или лоших односа међу запосленима, увођењем мера за боље функционисање делова система рада и у другим ситуацијама. У наведеним приликама запослени могу бити распоређени на друго радно место у истој радној средини.

Под одговарајућим послом подразумева се посао за чије се обављање тражи иста врста и исти степен стручне спреме који су утврђени уговором о раду. Тужени је одлуком од 01.06.2011. године укинуо одређене послове и радне задатке утврђене ранијим Правилником о систематизацији од 03.07.1997. године и међу тим пословима нашао се и посао ... који је обављала тужила. Имајући у виду ове околности и чињенице правилно је поступио тужени када је тужили понудио закључење анекса уговора о раду и предложио да тужила у пословној јединици туженог од 15.02.2012. године обавља послове Тако поступајући тужени је поштовао одредбе Закона о раду и у свему поштовао и одредбу члана 172. тог Закона, јер је тужили доставио разлоге за понуду, одредио рок у коме би требало да се изјасни и упозорио је на последице пропуштања. Понуда туженог за закључење анекса уговора о раду уследила је из оправданих разлога, с обзиром да је код туженог извршена унутрашња реорганизација рада и укинута одређени послови, па и посао који је обављала тужила. Понуда је била одговарајућа и у погледу тражене стручне спреме, па како тужила није прихватила понуђени анекс уговора и није га потписала, правилно је тужени поступио када је позивом на одредбу члана 179. тачка 7. Закона о раду тужили отказао уговор о раду. Из ових разлога наводи ревизије да је другостепени суд погрешно применио материјално право нису основани.

Другостепени суд је правилно применио материјално право – одредбе Закона о штрајку, када је нашао да тужила нема право на накнаду зараде за период у коме је учествовала у штрајку, а како је то изричито прописано чланом 14. став 2. Закона о штрајку.

Нису прихватљиви и наводи ревизије којима тужила тврди да јој понудом да обавља послове серверке није понуђен посао који је одговарајући у погледу степена њене стручне спреме. Тужила је завршила средњу ...школу (тужила је тврдила да има завршену и средњу ... школу, али доказ на ту околност није пружила), па врста њене стручне спреме не одговара природи посла на којем је била распоређена док је обављала послове ..., за који посао се тражила средња школа угоститељског смера. Правилником о организацији и систематизацији туженог од 01.06.2011. године утврђује се III – IV степен стручне спреме за радно место ... које је понуђено тужили, што значи да се понуђени посао тужили сматра одговарајућим у погледу степена стручне спреме.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд доносећи своју одлуку правилно применио материјално право и да се наводима ревизије тужиле њена законитост не доводи у сумњу. Зато је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић